

De syv tips

**Hvordan får børn
lyst til at læse mere?**

Syvn tips!

Læsningen er under pres og i stigende konkurrence med bl.a. sociale medier, videospil og streaming. Men børns læsevner er stadig vigtige for dem i deres uddannelse og fremtidige muligheder, og børnene ved det godt selv. Skolen påtager sig ansvaret for at lære børnene at læse, men også forældrene har et ansvar for at støtte deres børn i at blive dygtige læsere. Og der er heldigvis meget, man kan gøre.

1. Lad bøger og blade være let tilgængelige

Er der alle mulige slags bøger og andet læsestof som fx magasiner hjemme hos jer – og står de fremme og er lette at få fat på? Hvis bøger står for højt, er gemt på en reol bag fjernsynet eller står i et vitrineskab, udgør det små barrierer, som kan betyde mere, end du lige tror. Tænk på, om bøgerne er i børnehøjde, og at der fx er en reol eller hylde med bøger inde på barnets værelse. Sommetider kan det hjælpe at lægge en stak bøger eller blade fremme på sofaborde, sengebordet – eller endda et par stykker på toilettet. Når bøger står med forside frem, har de også en større tiltrækningskraft.

2. Snak med barnet eller den unge om, hvorfor læsning giver mening

For større børn og unge hjælper det at snakke helt eksplicit med dem om, hvad læsning egentligt kan gøre for dem. Tal for eksempel med dem om, at læsning kan hjælpe dem med at slappe af og falde til ro, før de skal sove (lystlæsning er endnu mere afslappende end yoga!). Det giver også endnu mere mening for dem at kaste sig over bøgerne, hvis de bliver gjort tydeligt opmærksomme på, hvor meget læsning vil hjælpe i livet fremover, og at de fx vil få lettere ved at få succes i skolen og senere på arbejdsmarkedet.

3. Interessér dig for deres læsning

Ifølge The National Literacy Trust, en uafhængig engelsk velgørenhedsinstitution, som har til formål at fremme og støtte børns læsning, kan man helt op til 16-årsalderen se, at forældrenes interesse i et barns læsning er den vigtigste enkeltstående indikator for, hvordan barnet klarer sig i skolen. Så spørg fx ind til, hvad barnet eller den unge læser for tiden, og hvad bogen handler om.

4. Lær dit barn at skelne mellem skolelæsning og lystlæsning

Når et barn begynder i skole, bliver læsning hurtigt til et arbejde. Der er meget forskel på den læsning, der foregår i skolen – og den der sker for fornøjelsens skyld. Lad skolen tage føringen på at lære dit barn at læse, og støt skolen i arbejdet ved at lytte til dit barn, når han eller hun læser i skolebøgerne. Men du bør hovedsageligt koncentrere dig om at skabe glæde ved læsning. Sagt på en anden måde: I skolen hjælper lærerne dit barn med at lære at læse. Derhjemme hjælper du dit barn med at elske at læse. Det kan du blandt andet gøre ved at holde børnenes bøger til skolen klart adskilt fra de bøger, som I læser for fornøjelsens skyld.

5. Lad være med at presse dit barn

Vi kan i vores egen begejstring for læsning eller ønsker om, at de skal klare sig godt i skolen, komme til at lægge for hårdt pres på børnene og de unge. Det kan have den modsatte virkning. Husk, at hvis dit barn afviser dine forslag om at læse, er der som regel en rigtig god grund. Måske forstår barnet ikke, hvad bogen handler om. Måske er barnet ikke interesseret i bogens emne, eller dets sproglige niveau matcher ikke de bøger, du gerne vil læse for hende eller ham. Løsningen er ofte, at du kommer barnets interesser mere i møde i stedet for at presse dine egne forslag igennem. Tag dit barn med i boghandelen eller på biblioteket, og lad hende eller ham vælge en bog selv.

6. Sæt hyggelige rammer omkring læsningen

Børn og unge læser ofte mest i skolen på en hård stol, under lysstofrør og med urolige klassekammerater omkring sig. Når de har læst en bog der, kræver det som regel, at de bagefter skriver en analyse eller en boganmeldelse, og det kan hurtigt føles surt. Det har tit det resultat, at mange børn og unge ikke læser frivilligt, fordi de ikke forbinder det med noget behageligt. Som forælder kan du være med til at iscenesætte læsning som noget rart og afstressende. En læsestund kan byde på tændte stearinlys, en kop varm te, et tæppe og en småkage. Det kan være med til at løsne den modstand mod læsning, som hyppigt opstår i skolealderen.

7. Læs selv

I familier, hvor de voksne ikke læser, og hvor man ikke opfatter læsning som en vigtig eller værdifuld aktivitet, er oddsene for, at barnet selv bliver en aktiv læser, stærkt formindsket. Du er den vigtigste rollemodel, og selvom det er irriterende, gør dit barn det, som du gør, og ikke hvad du siger. Spørg dig selv, om dit barn ser dig læse for din egen fornøjelsens skyld, og om du tydeligt viser, at du også bruger tid på andet end at sidde foran skærmen. Husk: Læsere skaber læsere.

Børne- og undervisningsminister Mattias Tesfaye har skrevet et efterord til årets bog til Verdensbogugen, som også kan give lidt inspiration:

”Skolen lærte mig bogstaverne. Men det var Anders And, der lærte mig at læse. Som dreng havde jeg tegneserier og børnebøger liggende i en kasse ved siden af min seng. Om aftenen tændte jeg natlampen og forsvandt ind i historier fra Andeby eller biografier om kendte fodboldspillere og spændende eventyr og mordgåder. Siden har jeg været en læsehest. Nu drømmer jeg om, at andre børn finder glæden ved at bladre rundt i bogernes vidunderlige verden. Det kræver, at vi voksne slukker vores skærme og finder Gummi Tarzan frem. Og at skolen ikke kun udleverer dødssyge kopiark, men faktisk giver adgang til rigtige klassesæt med kvalitetslitteratur.”

Tag dit barn ved hånden og besøg din lokale boghandel for at få årets gratis bog i løbet af Verdensbogugen.

De Syv tips er udarbejdet af organisationen Læs For Livet, som siden 2012 har arbejdet med at styrke læsningen blandt udsatte børn og unge. Se mere på www.laesforlivet.dk

**læs
for
livet.**

Verdensbogugen tager udgangspunkt i UNESCOs ”Verdens Bogdag” den 23. april. Verdens Bogdag er oprindeligt en catalansk tradition, hvor man den dag giver en bog og en rose til én, man holder af.

I Danmark arrangeres Verdensbogugen ultimo september af Boghandlerforeningen i samarbejde med et udvalgt forlag, forfatteren og DBK.

Hele ugen kan børn i alderen 7-11 år besøge en tilmeldt boghandel og få udleveret et gratis særtryk af en børnebog.

Læs mere om Verdensbogugen og se og del videoer og materiale om børn og læsning på www.verdensbogugen.dk

